

ASGARİ ÜCRET

2014 yılında dönemler itibariyle uygulanacak asgari ücret tarifesi aşağıdaki gibidir.

A- 2014 YILINDA UYGULANACAK ASGARİ ÜCRET TUTARLARI

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesi uyarınca, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırlarının en geç iki yılda bir belirlenmesi gerekmektedir. Uygulamada da bu Kanun hükümlerine uygun olarak her yıl ya da altı ayda bir asgari ücret belirlenmektedir.

1- 01.01.2014-30.06.2014 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.01.2014-30.06.2014 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret 31/12/2013 tarihli ve 2013/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.01.2014 -30.06.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	35,70 (otuzbeş yetmiş)	1.071
16 yaşını doldurmamışlar için	35,70 (otuzbeş yetmiş)	1.071

Bu yıl 16 yaşından küçükler için farklı bir asgari ücret uygulanmayacaktır. Bu durumda bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı aşağıdaki gibi olmaktadır.

İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	1071,00
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	149,94
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	10,71
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	56,22
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	8,13
(+)ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	80,33
KESİNTİLER TOPLAMI	225,00
ASGARİ ÜCRETEN NET ELE GEÇEN	846,00

[Asgari geçim indirimi bekar ve çocuksuz çalışan dikkate alınarak hesaplanmıştır.]

Asgari ücretin bu dönemde işverene maliyeti ise aşağıdaki gibi olmaktadır.

ASGARİ ÜCRETİN İŞVERENE MALİYETİ (1.1.2014-30.06.2014)	
ASGARİ ÜCRET	1071,00
SSK PRİMİ İŞVEREN PAYI (% 15,5)	166,01
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU (% 2)	21,42
EKLEMELER TOPLAMI	187,43
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1258,43

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81'inci maddesinin (a) fıkrasına göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının **% 20'sidir**. Bunun % 9'u sigortalı hissesi, % 11'i işveren hissesidir. Aynı maddenin (ı) bendinde yer alan koşulların gerçekleşmesi durumunda özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, **işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece** karşılanmaktadır. Standart hesaplamalarda işveren payına ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi (% 2) ile genel sağlık sigortası primi (% 7,5) de eklenmektedir. Sigortalı ise % 1 işsizlik sigortası primi ve % 5 genel sağlık sigortası primi ödemektedir.

2- 01.07.2014 - 31.12.2014 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.07.2014-31.12.2014 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret, 2013/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.07.2014 -31.12.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	37,80 (otuzyediyedi seksen)	1134
16 yaşını doldurmamışlar için	37,80 (otuzyediyedi seksen)	1134

Bu durumda bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı aşağıdaki gibi olmaktadır.

İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	1134
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	158,76
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	11,34
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	64,26
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	8,61
(+)ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	80,33
KESİNTİLER TOPLAMI	242,97
ASGARİ ÜCRETEN NET ELE GEÇEN	891,03

Asgari ücretin, bu dönemde işverene maliyeti ise aşağıdaki gibi olmaktadır.

ASGARİ ÜCRETİN İŞVERENE MALİYETİ (1.7.2014-31.12.2014)	
ASGARİ ÜCRET	1134,00
SSK PRİMİ İŞVEREN PAYI (% 15,5)	175,77
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU (% 2)	22,68
EKLEMELER TOPLAMI	198,45
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1332,45

Herhangi bir değişiklik olmaması durumunda sigorta primlerine ilişkin olarak daha önceki dönem bölümünde yapılan açıklamalar, bu dönem için de geçerlidir.

B-Öğrenci ve Çıraklara Ödenecek Asgari Ücret

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun (**Değişik : 13/2/2011-6111/64 md**) 25'inci maddesine göre işletmelerde meslek eğitimi gören **ÖRGÜN EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNE**, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, **ADAY ÇIRAK VE ÇIRAĞA** yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenememektedir.

Aynı maddenin 4'üncü fıkrasına göre de “Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin **% 50'si üzerinden** Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır.”

Buna göre 2014 yılında dönemler itibariyle ödenmesi gereken asgari ücret tutarları aşağıdaki gibidir:

1- 01.01.2014-30.06.2014 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (%30)

	01.01.2014 -30.06.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	10,71	321,3
16 yaşını doldurmamışlar için	10,71	321,3

Bu dönemde sigorta primine esas tutar ise aşağıdaki gibidir.

	01.01.2014 -30.06.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	17,85	535,5
16 yaşını doldurmamışlar için	17,85	535,5

2- 01.07.2012 - 31.12.2012 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (% 30)

	01.07.2014 -31.12.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	11,34	340,2
16 yaşını doldurmamışlar için	11,34	340,2

Bu dönemde sigorta primine esas tutar ise aşağıdaki gibidir.

	01.07.2014 -31.12.2014	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	18,90	567
16 yaşını doldurmamışlar için	18,90	567

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesi uyarınca "Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır. " Ayrıca Gelir Vergisi Kanunu'nun 23/12'nci maddesi uyarınca da 3308 sayılı Kanuna tabi olan çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri gelir vergisinden istisna edilmiştir¹.

¹ Madde 23 – (Değişik: 24/12/1980 - 2361/17 md.)

Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.

...

12. 3308 sayılı Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanununa tâbi çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri.⁽¹⁾

C-Sosyal Güvenliğe İlişkin Taban ve Tavan Ücretler

01.10.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82 nci maddesinde², bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katı olarak belirlenmiştir.

Ancak, 5510 sayılı Yasanın 4/c maddesinde belirtilen kamu görevlileri için herhangi bir tavan bulunmamaktadır.

Bu durumda, 2014 yılında dönemler itibariyle sosyal güvenlik primine esas taban ve tavan ücreti aşağıdaki gibi olmaktadır.

Sınırlar	01.01.2014 -30.06.2014 ³	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	35,7	1.071,00
Tavan Ücret (üst sınır)	232,05	6.961,50

² Günlük kazanç sınırları

MADDE 82- (Değişik birinci fıkrası: 13/2/2011-6111/39 md.) Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan **günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.**

Günlük kazançları yukarıdaki fıkrada belirtilen alt sınırın altında olan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır.

İkinci fıkraya göre sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primleri ile ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder.

Sigortalıların bu Kanunun 53 üncü maddesine göre belirlenen aynı sigortalılık haline tâbi olacak şekilde birden fazla işte çalışması nedeniyle Kuruma ödenen primler toplamı, bu sigortalılık hali için belirlenen prime esas kazanç üst sınırı üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa, aşan kısmın tamamı, sigortalının talebi üzerine en geç talep tarihini takip eden ay içinde hissesi oranında sigortalıya defaten geri ödenir. Geri verilen primler için ayrıca gecikme cezası ve gecikme zammı ile faiz ödenmez.

³ 15.12.2013-14.01.2014 dönemi için sigorta primine esas tutar, 15.12.2013-30.12.2013 döneminde 16 gün için günlük 34.05 TL, 1.1.2014-14.01.2014 döneminde 14 gün için 35.70 TL üzerinden hesaplanacaktır.

Sınırlar	01.07.2014 -31.12.2014 ⁴	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	37,8	1.134,00
Tavan Ücret (üst sınır)	245,7	7.371,00

3- Öğrenci ve Çıraklar İçin (% 30)

Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.01.2014 -30.06.2014	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	10,71	321,30
Tavan Ücret (üst sınır)	69,615	2.088,45
Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.07.2014 -31.12.2014	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	11,34	340,20
Tavan Ücret (üst sınır)	73,71	2.211,30

⁴ 15.06.2014-14.07.2014 dönemi için sigorta primine esas tutar, 15.12.2013 döneminde 16 gün için günlük 35.70 TL, 1.07.2014-14.07.2014 döneminde 14 gün için 37,8 TL üzerinden hesaplanacaktır.

3308 sayılı Meslek Eğitimi Kanununun 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin % 50'si üzerinden Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır.

Ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur. Diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilir ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak iki ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilir. Toplu iş sözleşmelerine tabi işyerleri işverenlerince veya kamu idareleri veya yargı mercilerince verilen kararlara istinaden, sonradan ödenen ücret dışındaki ödemelerin hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenmesi durumunda, 82 nci madde hükmü de nazara alınmak suretiyle prime esas kazancın tabi olduğu en son ayın kazancına dahil edilir. Bu durumlarda sigorta primlerinin, yukarıda belirtilen mercilerin kararlarının kesinleşme tarihini izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, gecikme cezası ve gecikme zammı alınmaz ve 102 nci madde hükümleri uygulanmaz. (5510 sayılı Kanun md.80-1/d).

Sigortalının aynı ay içinde birden fazla işyerinde çalışması hâlinde, o aydaki toplam prim ödeme gün sayısı 30 günü geçemeyecektir.

Diğer taraftan, saatlik, günlük, haftalık veya aylık olarak belirli bir ücrete dayanmış olmayıp da komisyon ücreti ve kara katılma gibi belirsiz zaman ve tutar üzerinden ücret alan sigortalıların prim ve ödeneklerinin hesabında esas tutulacak günlük kazançları, belirlenen alt sınır olmaktadır. Ancak, bir işverene tabi olarak çalışan sigortalının belirli ücretinin dışında ayrıca (komisyon ücreti ve kara katılma gibi belirsiz zaman ve tutar üzerinden ücret alması halinde, prime esas günlük kazancı bunların toplamından oluşacaktır.

Öte yandan 5510 sayılı Yasada;

- i- 5510 sayılı Yasanın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar için işverenleri,
- ii- Hizmet akdi kapsamında çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutulular için Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumları,
- iii- 5 inci maddenin (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim görenler ile meslek liselerinde zorunlu staja tâbi tutulan öğrenciler için Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar, yüksek öğrenim sırasında zorunlu staja tâbi tutulan öğrenciler için öğrenim gördükleri Yüksek Öğretim Kurumu,

prim ödeme yükümlüsü olarak sayılmışlardır.

Ay içerisinde 30 günden az prim ödeme gün sayılarına ait eksik günlerin genel sağlık sigortası primleri, eksik çalışma süreleri dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

İşveren ve sigortalı arasında çağrı üzerine çalışmaya dayalı yazılı iş sözleşmesinde taraflar arasında çalışma süresi gün, hafta ve ay olarak belirlenmemiş ise, sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı haftalık çalışma süresi en az yirmi saat karşılaştırılmış sayılarak, işveren ve sigortalı arasında kısmi süreli hizmet akdinin yazılı olarak yapılmış olması kaydıyla, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışan ve çalıştığı saat karşılığında ücret alan sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saati süresinin 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresine göre hesaplanan günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacaktır. Bu şekildeki hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edilecektir.

D-Sigorta Primlerine Tabi Olmayan Ödemeler:

5510 sayılı Yasanın 80 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) alt bendi uyarınca

- i- Ayni yardımlar,
- ii- Ölüm,
- iii- Doğum ve evlenme yardımları,
- iv- Görev yollukları,
- v- Seyyar görev tazminatı,
- vi- Kıdem tazminatı,
- vii- İş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme,
- viii- Keşif ücreti,
- ix- İhbar ve kasa tazminatları
- x- Sosyal güvenlik kurumunun ca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek;
  - a) *Yemek,*
  - b) *Çocuk ve aile zamları,*
- xi- İşverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları,

prime esas kazanca tabi tutulmayacaktır.

Yukarıda belirtilen istisnalar dışında;

- i- Her ne adla yapılsa yapılsın **tüm ödemeler** ile
- ii- **Ayni yardım** yerine geçmek üzere yapılan **nakdi ödemeler,**

prime esas kazanca tabi tutulacaktır. Ayrıca, diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar 5510 sayılı Yasanın uygulanmasında dikkate alınmayacaktır.

E- İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ

İsteğe bağlı sigorta primi, 5510 sayılı Yasanın 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından beyan edilecek prime esas aylık kazancın % 32'sidir. Bunun % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'si genel sağlık sigortası primidir. 5510 sayılı Yasanın 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında

belirtilenlerden, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında olmak kaydıyla belirlenen günlük kazanç ve gün sayısı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi alınmaktadır. Sigortalıların prime esas kazanç ile ilgili olarak beyanda bulunmaları esastır.

İsteğe bağlı sigortalılıktaki prime esas kazançlar ile prim ödeme gün sayıları kısa vadeli sigorta uygulamalarında dikkate alınmaz (5510 sayılı Kanun md. 52).